

Pętla Żuławska

Pętla Żuławska to atrakcyjna turystycznie i przyrodniczo droga wodna łącząca ze sobą szlaki Wisły, Martwej Wisły, Szkarpawy, Wisły Królewieckiej, Nogatu, Wisły Śmiałej, Tugi, Świętej, Motławy, Kanału Jagiellońskiego, rzeki Elbląg i Pasłęki, a także wody Zalewu Wiślanego. To 303 km niezapomnianej przygody, którą można przeżyć płynąc kajakiem, jachtem, łodzią motorową lub hausbotem. Pętla Żuławska to część Międzynarodowej Drogi Wodnej E70. Poprzez rzekę Elbląg i jezioro Drużno posiada połączenie z niezwykłym Kanałem Elbląskim.

Sobieszewo to miejscowość turystyczna położona w centralnej części Wyspy Sobieszewskiej. Pierwsze wzmianki o niej pochodzą z 1438 r. Na przełomie XVIII i XIX w. odkryto walory przyrodnicze, krajobrazowe i rekreacyjne tego miejsca. W pobliżu brzegu morskiego wybudowano pawilon wypoczynkowy, który obsługiwał kuracjuszy. Później powstało tu kąpielisko. W 1906 r. nad Wisłą zbudowano dom kuracyjny. Obecnie w Sobieszewie znajduje się również przystań żeglarska.

1. Forsterówka, Orle, ul. Lazurowa 4. Dworek modrzewiowy, rezydencja gaulitera Alberta Forstera. Podczas wojny była jednym z budynków niemieckiego kompleksu wojskowego. W jego skład wchodziły także koszary Wehrmachtu oraz szkoła SS. Po wojnie budynki służyły Funduszowi Wczasów Pracowniczych. Obecnie Forsterówka należy do zakonu Franciszkanów. Istnieją domniemania, że pod dworkiem w schronie mieściła się Bursztynowa Komnata.

2. Sanktuarium Matki Bożej Saletyńskiej, Sobieszewo. Specjalną czią jest tu otoczona najstarsza w Polsce figura Matki Boskiej Placzącej – kopia Placzącej Madonny z La Salette, której kult istnieje od 1846 r. Wykonano ją z drewna dębowego w 1926 r. z okazji 80. rocznicy objawienia. Przy kościele znajdują się bogato zdobione stele nagrobne z II poł. XVIII w.

3. Izba Pamięci Wincentego Pola, Sobieszewo. Muzeum jest poświęcone życiu i twórczości polskiego poety Wincentego Pola. W 2012 r. dotychczasową nazwę zmieniono na Centrum Wystawiennicze Wyspy Sobieszewskiej i Ujścia Wisły im. Wincentego Pola GAK.

4. Śłuża w Przegalinie. XIX-wieczna służa reguluje bieg Wisły od 1895 r. Służa komorowa na południowo-wschodnim krańcu wyspy umożliwia żeglugę śródlądową między Martwą Wisłą a Przekopem Wisły. Wraz z portem rzeczny w Przegalinie stanowi węzeł wodny Przegalina. Nad czynną służą przebiega most zwodzony otwierany w czasie śluzowania większych jednostek. Obok niej znajduje się nieczynna, zabytkowa Służa Północna udostępniana turystom jako punkt widokowy.

5. Rezerwat przyrody „Ptasi Raj”. Rezerwatem zostały objęte dwa przymorskie jeziora: Karaś i Ptasi Raj. Znajduje się tu ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna oraz dwie wieże obserwacyjne. Na terenie rezerwatu można spotkać ponad 200 gatunków ptaków. Ochronie podlegają ptaki błotne oraz wodne. Rezerwat stanowi miejsce odpoczynku dla ptaków migrujących.

6. Rezerwat przyrody „Mewia Łacha”. Ten ptasi rezerwat przyrody na Pobrzeżu Gdańskim został utworzony w 1991 r. Składa się z dwóch części: gdańskiej – na obszarze Wyspy Sobieszewskiej (o powierzchni 19 ha) i większej (o powierzchni 131 ha) po wschodniej stronie Przekopu Wisły, w okolicach Mikoszewa nad Zatoką Gdańską. Rezerwat chroni miejsca lęgowe różnych gatunków rybitw i siedliska żerowania oraz odpoczynku ptaków siewkowych. Zimowe koncentracje mew i kaczek liczą nawet ponad 100 000 ptaków.

Szlaki turystyczne:

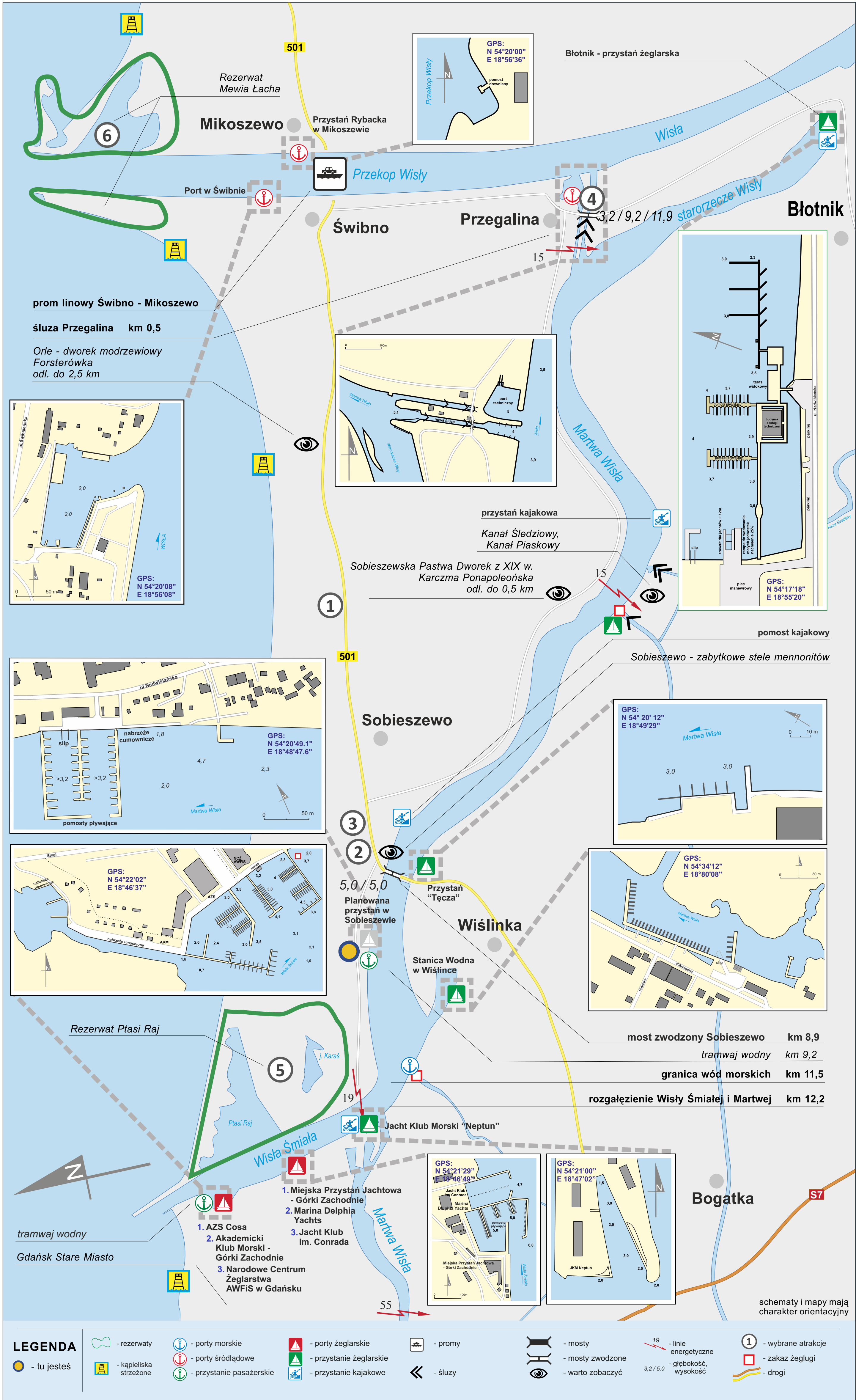
- Znakowany szlak pieszo-rowerowy Świbno – Sobieszewo,
- Ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna w rezerwacie „Ptasi Raj”,
- Szlak rowerowy im. Wincentego Pola,
- Szlak wodny na Martwej Wiśle, wzdłuż południowej granicy Wyspy Sobieszewskiej.

Przystań żeglarska w Sobieszewie

Niezbędne numery telefonów:

- Ratunkowe Centrum Koordynacyjne: 112
- Straż graniczna Górki Zachodnie: 58 524 23 02
- Morskie Centrum Koordynacyjne SAR Gdynia: 58 620 55 51, 505 050 971
- Stacja Ratownictwa Morskiego SAR Górki Zachodnie: 58 307 31 12
- Brzegowa Stacja Ratownicza Gdańsk Świbno: 58 308 05 23, 505 050 982
- Kapitanat portu Gdańsk: 58 343 05 10, 58 343 06 10 UKF 14 (156.700 MHz)
- Kanał wzywania pomocy: kanał 16 UKF
- Urząd Żeglugi Śródlądowej w Gdańsku: 58 301 84 14
- Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku: 58 326 18 88
- Prognoza pogody IMGW Gdynia: 58 620 34 22 godz. 07:05, 13:05, 19:05 kanał 71 UKF

www.petla-zulawska.pl

Martwa Wisła fot. Fotografia-dronem.pl

Żuławy Loop

Marina in Sobieszewo

Important telephone numbers:

- Emergency Coordination Centre: 112
- Górki Zachodnie Border Guard Unit: +48 58 524 23 02
- Maritime SAR Coordination Centre, Gdynia: +48 58 620 55 51, +48 505 050 971
- Maritime SAR Service, Górki Zachodnie: +48 58 307 31 12
- Coastal Emergency Service, Gdańsk Świbno: +48 58 308 05 23, +48 505 050 982
- Port of Gdańsk Authority: +48 58 343 05 10, +48 58 343 06 10, VHF 14 (156.700 MHz)
- Distress channel: VHF 16
- Inland Waterways Authority, Gdańsk: +48 58 301 84 14
- Regional Water Management Authority, Gdańsk: +48 58 326 18 88
- Weather forecast from IMGW Gdynia: +48 58 620 34 22 at 07:05, 13:05, 19:05, VHF 71

www.petla-zulawska.pl

The **Żuławy Loop (Pętla Żuławska)** is a waterway with compelling tourism and natural assets. It connects the waterways of the Rivers Vistula (Wisła), Still Vistula (Martwa Wisła), Szkarpawa, Königsberg Vistula (Wisła Królewiecka), Nogat, Bold Vistula (Wisła Śmiała), Tuga, Święta, Motława, the Jagiellonian Canal, the Rivers Elbląg and Pasłęka, as well as the Vistula Lagoon (Zalew Wiślany). You can experience 303km of unforgettable adventure by canoeing, yachting, motorboating or houseboating. The Żuławy Loop is part of International Waterway E70. It is connected with the remarkable Elbląg Canal through the River Elbląg and Lake Druzno.

Sobieszewo is tourist resort in the central part of Sobieszewo Island. The first records of it date back to 1438. At the turn of the 19th century natural, landscape and recreational value of this place was discovered. A recreation pavilion, which serves health resort visitors, was built near the seashore. A bathing site was created afterwards. In 1906 a therapeutic house was built here. At present there is also a marina in Sobieszewo.

1. „Forsterówka”, Orle, ul. Lazurowa 4, Gdańsk. A larch manor house, Gauleiter Albert Forster's residence. During the war it was one of the buildings of the German military complex, which also included Wehrmacht barracks and SS school. After the war the buildings were used by the Employees' Holiday Fund. Forsterówka now belongs to the Franciscan Order. The Amber Chamber is conjectured to have been in the shelter under the manor house.

2. **Sanctuary of Our Lady of La Salette**, Sobieszewo. Poland's oldest statue of Our Lady Weeping – a copy of the Weeping Madonna of La Salette, whose cult has existed since 1846, is particularly venerated here. The statue was made of oak wood in 1926 due to the 80th anniversary of the apparitions. There are also richly ornamented tomb steles from the second half of the 18th c. next to the church.

3. **Wincenty Pol Memorial Hall**, Sobieszewo. The museum is dedicated to the life and works of Polish poet Wincenty Pol. The existing name was changed in 2012 to the Wincenty Pol Exhibition Centre of Sobieszewo Island and the Mouth of the Vistula GAC.

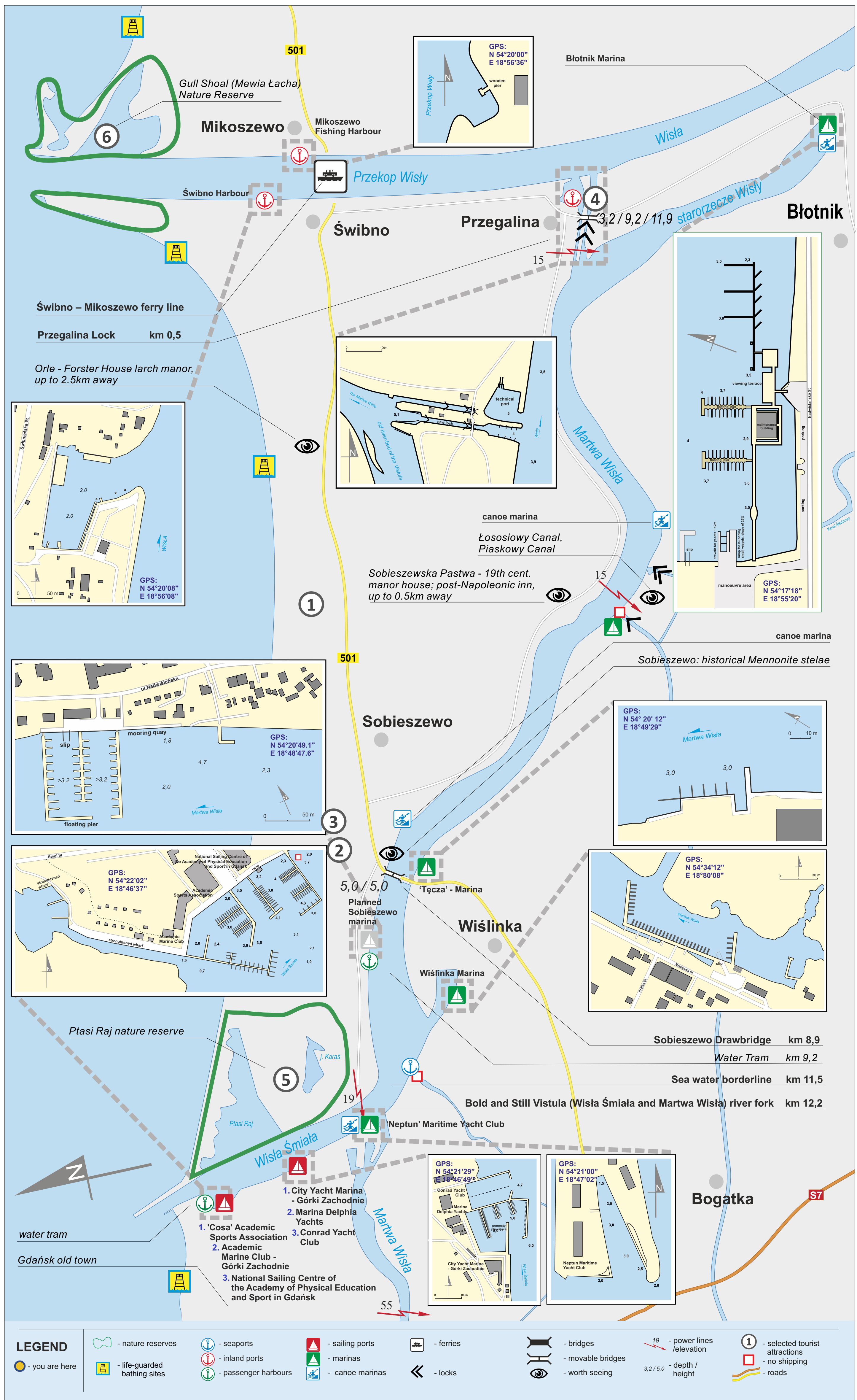
4. **The Przegalina Lock**. The 19th-century lock has regulated the course of the Vistula since 1895. The chamber lock on the south-eastern tip of the island allows inland navigation between the Martwa Wisła and the Przekop Wisły. Together with the river port in Przegalina, it constitutes the Przegalina water junction. There is a drawbridge over the active lock that opens during the passage of larger vessels. Next to it, there is the closed historic North Lock available to tourists as a vantage point.

5. **Bird Paradise (Ptasi Raj) Nature Reserve**. The reserve includes two coastal lakes: Karaś and Ptasi Raj. It features a nature education trail and two observation towers. You can see 200 bird species in the reserve, including protected marsh birds and waterfowl. The reserve is a resting place for migratory birds.

6. **„Mewia Łacha” Nature Reserve**. This bird nature reserve on Pobrżeże Gdańskie (Gdańsk Coastland) was created in 1991 and comprises two parts: Gdańsk – on the area of Sobieszewo Island (19 ha) and a larger one (131ha) on the east side of the Przekop Wisły, near Mikoszewo on Gdańsk Bay. The reserve protects breeding sites of various species of terns as well as feeding and resting habitats of waders. Winter concentrations of seagulls and ducks amount to more than 100 000 birds.

Tourist trails:

- Świbno – Sobieszewo marked hiking and cycling trail,
- Educational nature trail in 'Ptasi Raj' reserve,
- Wincenty Pol cycling trail,
- The water trail on the Martwa Wisła, along the southern boundary of Sobieszewo Island.

Sobieszewo Island. Photo: R.Wasil